

Komitetu
Obywatelskiego

SOLIDARNOŚĆ

Wałbrzych, 1 czerwca 1989

NASI KANDYDACI:

W OKREGU WAŁBRZYCKIM

DO SENATU :

WŁODZIMIERZ BOJARSKI, MIECZYŚLAW TARNOWSKI
DO SEJMU:

STANISŁAW TOMKIEWICZ

W OKREGU ŚWIDNICKIM

DO SENATU :

WŁODZIMIERZ BOJARSKI, MIECZYŚLAW TARNOWSKI
DO SEJMU:

MARIAN KOWAL JAN LITYŃSKI

101. NAF "S" Wałbrzych

NASI KANDYDACI u KARDYNAŁA GULBINOWICZA

W czwartek, 18 maja przed południem Metropolita Wrocławski, Henryk Kardynał Gulbinowicz przyjął kandydatów do Sejmu i Senatu rekomendowanych przez Komitety Obywatelskie "Solidarnosc" z Dolnego Śląska.

Po słowach powitania jakie wygłosił ks. Kardynał, głos zabrał dr. Adolf Juzwenko, przewodniczący K.O. "S" we Wrocławiu. Podziękował w imieniu zebranych ks. Kardynałowi i Kościołowi za wszechstronną pomoc dla "Solidarności". Pomoc ta miała ogromne znaczenie dla przetrwania Związku przez ostatnie trudne lata.

Po oficjalnych mowach przedstawili się kandydaci. Kardynał zaś żywo interesował się problemami reprezentowanych przez nich zawodów. Szczególnie interesowała go wieś. Pytał o formalne możliwości współpracy i wymiany towarowej polskich chłopów z Zachodem. Kościół będzie się starał pomóc w nawiązaniu takich kontaktów. Interesowały Go także problemy wałbrzyjskich kopalń.

Na zakończenie trwającego dwie i pół godziny spotkania, ks. Kardynał życzył wszystkim sukcesu 4 czerwca i udzielił błogosławieństwa.

WYWIAD Z PRZEWODNICZĄCYM K.O. "SOLIDARNOŚĆ" w WAŁBRZYCHU MIROŚLAWEM SOŚNICKIM

- Jak to się stało, że literat, trochę publicysta, człowiek wolnego zawodu ze Świdnicy trafił do Komitetu Obywatelskiego w Wałbrzychu?

- Z "Solidarnością" jestem związany od 80 roku. Zaczynałem od współredagowania biuletynu by następnie zostać redaktorem "Niezależnego Słowa". Po wyjściu z internowania pisałem dla pism podziemnych. Otarzająca mnie rzeczywistość znalazła również odbicie w mojej twórczości.

Mieczek Tarnowski powołał Komitet na wzór Komitetu przy Lechu Wałęsie. Warto w tym miejscu dodać, że był to jeden z pierwszych tego typu Komitetów w kraju. Po kilku tygodniach zostałem jego przewodniczącym.

- Dlaczego wystawiliście w wyborach do Sejmu i Senatu, zresztą moim zdaniem słusznie, także ludzi z Warszawy?

- Bez zarozumiałstwa mogę powiedzieć, że wyłoniliśmy kandydatów w sposób najbardziej demokratyczny na jaki pozwalały warunki. W wyłanianiu kandydatów wzięli udział przedstawiciele poszczególnych regionów oraz organizacji wchodzących w skład

JAKA POLSKA?

4 czerwca każdy z nas dokona wyboru. Bedzie to wybor przyszlosci Polski. Nie chodzi tu o to, czy zautac konkretnemu czerwonemu OPZZ-owcowi, czy opozycyjnemu dzialaczowi "Solidarnosci". To sprawa akceptacji, badz odrzucenia tych, ktorzy odpowiadaja za ostatnie 45 lat naszej historii. To REFERENDUM nad komunizmem. Pierwszy, ogolnonarodowy plebiscyt w tej sprawie. Pierwsza sposobnosc nie tylko do powiedzenia NIE, ale i wskazania na inne rozwiazanie.

To wybory nie odsuna komunistow od wladzy - z gory zagwarantowali sobie wieksznosc w Sejmie. Niemniej mozemy pokazac im i Swiatu jaka jest wola narodu. Mamy mozliwosc zdobycia wszystkich miejsc w Senacie i 35% miejsc w Sejmie. Walczyc o nie bedziemy z "czerwonymi bezpartyjnymi", dzialaczami ZSMP i OPZZ, a o miejsca w Senacie oprócz nich także z członkami PZPR i jej przybudówek. Zdobycie zdecydowanej wieksznosci tych mandatow przez kandydatow "Solidarnosci" bylo by własnie znakiem odmowy dla komunistow.

Telewizja pyta napotkanych ludzi, zreszta z pewnoscia dobranych, jak beda glosowac: madrze, wybierajac najlepszych, czy bezmyślnie, tak jak kaza (w domysle "Solidarnosc")?

Oczywiscie mozemy wybierac według reguly: tego lubimy, tamtego nie; ten to nasz sasiad, a tamten przyslany z Warszawy. Ten, to lekarz, to dobry, bo sluzba zdrowia upada, a tamten ksiegowy, to zly, bo ksiegowosc to biurokracja. Nie mozemy jednak nie zdawac sobie sprawy z tego, ze w ten sposob mozemy wypronomowac ludzi, ktorych kandydatury zglosila PZPR, OPZZ lub inna partyjna przybudowka. Oni nie podaja swojej przynaloznosc, wstydzac sie jej, a nas chca wprowadzic w blad.

Inna rzecz: parlament nie jest miejscem dla hawet najmadrzejszych indywidualistow, dzialajacych w samotnosc. Oni tam nic by nie znaczyli. Na calym swiecie w parlamencie scieraja sie glowne sily polityczne panstwa. Programy wypracowane przez rózne partie, a nie kilkaset, nawet najlepszych programikow poszczegolnych poslów.

Dlatego tez madry wybor polega na wyborze PZPR z sojusznikami czy "Solidarnosc" z "Solidarnoscia" Rolnikow Indywidualnych, S.H.

NASI KANDYDACY WŚRÓD WYBORCÓW

Niezwykle ruchliwy tryb życia prowadzi walbrzyscy kandydaci do Sejmu i Senatu. W środę - 17 maja - byli w Złotym Stoku i Kamińcu, w czwartek w Odrzychowicach i Dusznikach, w sobotę zaś - 20 maja - w Polanicy. Wszędzie zainteresowanie duże, frekwencja natomiast proporcjonalna do wielkości poszczególnych wsi i miast. W Odrzychowicach koło Kłodzka w spotkaniu uczestniczyło niewiele ponad 50 osób, natomiast w Dusznikach i Polanicy sale z najwyższym trudem pomieściły wszystkich zainteresowanych. Wszędzie panowała wspaniała atmosfera.

W POLANICY

Szczególnie interesujący, rzec można dramatyczny przebieg miało spotkanie w Polanicy, z zapowiadanych bowiem trzech kandydatów na wiec przybył tylko jeden. Prof. Włodzimierz Bojarski został nagle wezwany do Warszawy, Mieczysław Tarnowski był chory, na placu pozostał więc tylko Stanisław Tomkiewicz. Przez 2,5 godziny prowadził dyskurs z kilkusetosobową widownią. Poradził sobie znakomicie. Ktoś rzecząc ocenił krótko: "W Polanicy Tomkiewicz zdał celując egzamin na posła i polityka".

W CIEPŁOWODACH

Wieczorem, 20 maja, M. Kowal, J. Litynski i W. Bojarski gościli we wsi Ciepłowy, zaproszeni tam przez Komitet Obywatelski "Solidarności" Ziemi Żabkowickiej. Spotkanie odbywało się w wielkiej sali ozdobionej flagami związkowymi. Kandydaci przedstawili swoje założenia programowe. Profesor Bojarski mówił m.in. o tym, iż w Warszawie trzeba walczyć o wiele spraw dotyczących wsi polskiej jako całości. Istnieje pilna potrzeba uruchomienia produkcji różnych typów ciągników i maszyn rolniczych, a także nasytania terenu urządzeniami do przerobu produktów rolnych możliwie najbliżej miejsca ich wytwarzania. Jan Litynski wychodząc od ogólnej tezy, że nie sposób poznać rzeczywistości nie działając w niej, mówił o Polskim Stronnictwie Ludowym usiłującym w heroiczny sposób wpływać na złożoną i trudną rzeczywistość lat powojennych. Mowca określił także "Solidarność" jako kontynuatorkę dzieła PSL-u, działająca nie u początków - jak partia Mikołajczyka - ale u kresu systemu totalitarnego w Polsce.

Przykrym zgrzytem były wystąpienia obecnego na sali kandydata na senatora spoza "Solidarności" Stanisława Helskiego. Zdecydowana i spokojna

Staszka Tomkiewiczza poznałem w środowisku akademicko-turystycznym. W większej grupie przyjaciół on był niezbędny. Brał gitarę i umiał wspaniale spotkania. Był to koniec lat sześćdziesiątych. Rewolucja świadomości obiegła wówczas cały świat, wstrząsając umysłami młodych, wrażliwych ludzi. Staszek był jednym z nich. Już na studiach miał różne pomysły alternatywnych sposobów realizowania się i życia w społeczeństwie. Wraz z kolegami chciał realizować pomysł założenia wiejskiej komuny i prowadzenia tam szkoły. Wynikało to z reszta z jego kierunku studiów. W ogóle miał mnóstwo pomysłów. Między innymi chciał leczyć ludzi z zaburzeniami

Staszek udowodnił, że można je pokonać. Zjednał sobie miejscowych inicjując bezgotówkowa pomoc sąsiedzka na zasadzie grupa pomaga komuś w razie potrzeby. Im więcej napotykał przeszkód ze strony władz, tym bardziej jego zainteresowania ewoluowały w kierunku polityczno-społecznym. Przełomem był rok 1980 i powstanie "Solidarności". Jeździł, organizował, uświadamiał. Stał się autentycznym przywódcą związkowym. Prace tę kontynuuje do dziś. Ma program stworzenia tam prowincji takiego modelu społeczno-gospodarczego, w którym mogłyby współistnieć ze sobą różne środowiska wzajemnie się

Członek K.O. "Solidarność" w Wałbrzychu, działacz z Ziemi Kłodzkiej JANUSZ ROMANISZYN

o STANISŁAWIE TOMKIEWICZU

psychicznymi oraz stworzyć dla osób nieprzystosowanych enklawy, w której mogłyby żyć i realizować się w poczuciu własnej wartości. W rezultacie na wieś pojechał sam i zaczął od zera.

To typ bohatera pozytywistycznego. Rozpoczął od rozpadającej się chaty we wsi, którą wyremontował własnymi rekoma. Jednocześnie prowadził hodowlę owiec. Za nim pojawili się następni. Mając naturalne oparcie w środowisku studenckim Wrocławia, Bielice stały się znane w całym kraju. Zaczęły się wspólne zmagania z trudnościami natury materialnej, administracyjnej czy z ludzką nieufnością.

uzupełniające. Myśli o rozwinięciu na wsi hodowli, rzemiosła, usług, przemysłu przetwórczo-wytwórczego, bazy turystyczno-wypoczynkowej. Chodzi o stworzenie takich zmian strukturalnych w gospodarce, które byłyby szansą dla ludzi ze wsi i przeludnionych miast. Jego dom stoi otworem dla wszystkich, wita zawsze każdego gorąco i wprowadza w atmosferę Btelic. Nie jest znany na arenie ogólnopolskiej czy nawet w Wałbrzychu się w kotłowni, wśród swoich ma poparcie i jest dla nich najważniejszym reprezentantem. Jest wspaniałym i niezłomnym człowiekiem, co daje gwarancje jego dalszej pozytywnej działalności w Sejmie.

Doradca Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność" profesor ANDRZEJ WIELOWIEYSKI rekomenduje:

WŁODZIMIERZ BOJARSKI

Włodzimierz Bojarski jest nie tylko wybitnym uczonym, specjalistą w sprawach energetyki, badającym dla naszej gospodarki kluczowymi. Jest też człowiekiem, który dobrze rozumie problemy polityczne i społeczne całego kraju, a równocześnie czuje i rozumie zwykle sprawy ludzkie, może to potwierdzić każdy kto go spotkał i słuchał jego wypowiedzi. Był doradcą "Solidarności" już w roku 1981. Organizował wówczas solidarnościowy związek pracowników nauki. Później uczestniczył w opracowaniu wydanego w podziemiu w

1985 roku raportu o stanie Polski pt. "5 lat po sierpniu". Poznałem go bliżej, kiedy szliśmy razem w Warszawskiej Pieszej Pielgrzymce na Jasną Górę. Spaliśmy wtedy przez wiele nocy w jednym namiocie. Uderzała mnie wtedy jego zarliwa wiara i zwykła ludzka dobroć. Uczestniczyłem też razem z nim w różnych spotkaniach w czasie tygodni kultury chrześcijańskiej. Muszę przyznać, że jest groźnym przeciwnikiem w dyskusji czy też w walce politycznej, nielato go uglać, jego pasja życia i pracy sprawia, że jak coś podejmie to będzie walczył o to do końca.

postawą prowadzącego spotkanie Kazimierza Kaczora z Warszawy zapobiegła chaosowi i zmusiła wszystkich uczestników do walki na argumenty a nie epitety i okrzyki. W rezultacie okazało się, że Stanisław Helski - poza powoływaniem się na krzywdzące

zaszczyty sprzed kilku lat czy kilku miesięcy, a także ogólnym akcentowaniem potrzeby powołania politycznej reprezentacji chłopów nie może przedstawić programu bardziej konkretnego i realnego, konkurencyjnego wobec programu kandydatów NSZZ "Solidarność".

Z Jankiem Lityńskim zetknąłem się osobiście wtedy, kiedy wraz ze Zbyszkim Janasem i innymi kolegami z Ursuła najbardziej potrzebowaliśmy pomocy, kiedy chcieliśmy się jakoś włączyć w działalność opozycji demokratycznej. Wcześniej jego nazwisko znalazłem w prasie podziemnej. Było to chyba w 1978 roku. Wtedy trudno było znaleźć kogoś z kim można by porozmawiać, poradzić się. My byliśmy bardzo młodzi, chcieliśmy

związkowej, o niezależnych związkach. Dowiedziałem się wtedy od niego o napięciu w kraju i o szansie jaka ta sytuacja stwarza.

Mam ogromne zaufanie do jego wiedzy. On dużo przeczytał i zawsze miałem wrażenie, a właściwie pewność, że wszystko to przetrwał, przemyślał, zrozumiał. Wskazał mi wiele ważnych, cennych książek.

Gdy rozmawiam z nim nigdy nie mam wrażenia, że rozmawiam z politykiem

ZBIGNIEW BUJAK REKOMENDUJE:

JAN LITYŃSKI

coś czytać. Janek był tym, który dawał nam literaturę, bibule.

To był człowiek, do którego domu można było zawsze przyjść. Przy nim przestawałem się bać. Widziałem jego spokój, opanowanie. Widziałem, że nie boi się milicji - no to ja będę się bał?

Najlepiej pamiętam spotkanie z Jankiem z końca lipca lub początku sierpnia 1980, jeszcze przed strajkami w Stoczni Gdańskiej. Rozmawialiśmy o działalności

czy doradczą. Janek zawsze był dla mnie działaczem. Nie boi się pracy z ludźmi, zawsze stara się ich zrozumieć. Nigdy nie mówi zle o grupie. Dla niego jeśli ludzie są rozszczeni, jeśli krzyczą, to musi być tego jakiś powód, a nie, że są rozwydrzeni.

A tak bardziej o nim, jako o człowieku: Janek jest osoba bardzo bezpośrednia. Czasami nakrzyżujemy na siebie, ale zawsze... życzliwie, bez złości.

NA POŁMETKU

W chwili, gdy piszę ten felieton (18 maja), mija półmetek kampanii wyborczej. Nasi kandydaci odbyli już kilkadziesiąt spotkań zarówno w dużych ośrodkach miejskich, jak i w zupełnie małych miejscowościach. Bywa, że w ciągu jednego dnia spotykają się z wyborcami w dwóch, trzech a nawet czterech i to odległych od siebie miejscowościach. Zielone Świątki, 14 maja, byli w Wierzbnej koło Zarowa i w Świdnicy, uczestniczyli w uroczystej Mszy Świętej w Krzeszowie, a potem odbyli jeszcze spotkanie przedwyborcze w Boguszwowie-Gorcach i Strzegomiu. Ciągłe zachowują jednak znakomitą kondycję fizyczną i psychiczną. Są niespożyłymi, łatwo nawiązują kontakt z wyborcami i potrafią zjednać sobie ich sympatie. Unikają demagogii, są rzeczowi i konkretni.

Każdy z nich wnosi do "druzyny" nie tylko własne przemyślenia, ale i odmienny temperament, słowem - znakomicie się dopełniają. Profesor Włodzisław Bojarski, wybitny uczony, kandydat do Senatu, posiadał umiejętność postrzegania kłopotów lokalnych czy też regionalnych w szerszym kontekście całego kraju, a także łączy zdolność precyzyjnego argumentowania z krasomowczą swadą.

Jest znanym w Polsce przeciwnikiem atomowej energetyki, ale to swoje - kontrowersyjne - stanowisko uzasadnia w sposób niezwykle rzeczowy, zarazem sugestywny. Może dlatego, że o sprawach trudnych potrafi mówić w sposób jasny i prosty. Jego druh w staraniach o krzesło w Senacie, Mieczysław Tarnowski, jest spontaniczny, apeluje nie tylko do rozsądku i rozważli, ale także do uczuć, każda zaś refleksję ogólną potrafi zilustrować konkretnym przykładem.

Słowo o kandydatach do Sejmu. Stanisław Tomkiewicz, prawdziwy intelektualista, zarazem ciężko pracujący rolnik, potrafi nie tylko precyzyjnie artykułować każdą myśl, ale także swoje rozważania syci od czasu do czasu dyskretnym humorem. Marian Kowal, ekonomista, zjednuje sobie wyborców rzetelną analizą gospodarczej rzeczywistości i widoczną łatwością jej definiowania w czytelnych formułach. Wreszcie Jan Lityński... jest takim, jakim w danym momencie chce być: błyskotliwy i rzeczowy, aforystycznie zwięzły i refleksyjny. No i ten refleks. Kiedy podczas spotkania w Niemczy

c.d. na str. 4

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH

15 lutego 1989 roku odbył się zjazd przewodniczących NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych zarządów gmin Świdnica, Dobromierz, Dzierżoniów, Strzegom i Zarów. Postanowiono podjąć jawną działalność, o czym powiadomiono wojewode walbrzyskiego. Aktualnie - poza wymienionymi - działają już zarządy gminne w Świebodzicach, Nowej Rudzie, Głuszycy, Ładku, Stroniu Śląskim, Miedzylesiu, Kłodzku, Bystrzycy Kłodzkiej, Bielawie i Ząbkowicach. W stadium organizacji są gminy: Marcinowice, Walim, Pieszycy i Ziębice.

Przedstawiciele 9 gmin brali udział w ogólnokrajowym zjeździe w Warszawie 18 - 19 marca br. Na zjeździe tym uchwalono nowy statut NSZZ "Solidarność" RI niewiele zresztą odbiegający od poprzedniego. M. in. zmieniono nazewnictwo ogranów związkowych na szczeblu wojewódzkim i centralnym, gdzie w miejsce zarządów powołano rady.

Członkiem Tymczasowej Krajowej Rady Związku jest przewodniczący Rady Wojewódzkiej Bartłomiej Pytko.

Przez pewien czas w zespole regionalno-samorządowym "okrągłego stołu" pracował Marian Dembiński z Jaskulina koło Dobromierza. Delegaci Rady Wojewódzkiej brali udział w przygotowaniu rozmów i konferencji z wicepremierem Olesiakiem. Pikietowali także w kwietniu gmach Rady Ministrów.

W ostatnich tygodniach rolnicy działają w Okręgowej i Wojewódzkiej Komisjach Wyborczych. Przygotowują także wybory w terenie. Kandydatem na posła z ramienia NSZZ RI "Solidarność" jest Stanisław Tomkiewicz z gminy Stronie Śląskie.

NIE DAJMY SIĘ

Dyrekcja kopalni "Nowa Ruda" - wbrew przepisom - nie urlopuje "solidarściowych" członków komisji wyborczych na niezbędne szkolenie, lecz kaze im stracony czas odrabiać na innej zmianie. Czyżby liczyła na bezkarność? Dyrekcjo! Prokurator czuwa. My też!

SZKOŁA TARNOWSKIEGO

Na murach Walbrzycha pojawiły się sympatyczne, choć przecież amatorskie plakaciki wspierające kampanie wyborcze kandydata do Senatu Mieczysława Tarnowskiego, firmowane przez "Solidarność Szkolną". Brawo młodzie!

Przewodniczący K.O. "Solidarność" w Dzierżoniowie A. BARTOSZYŃSKI rekomenduje:

MARIAN KOWAL

Marian Kowal jest to człowiek energiczny, konkretny, rzeczowy. Jest fachowcem w dziedzinie ekonomii. Od czasu ukończenia studiów stale pracuje nad sobą pogłębiając wiadomości. Jego zalety zostały szybko dostrzeżone w środowisku związkowym. Mariana cechuje zresztą chęć bycia wśród ludzi, przekazywania zdobytych umiejętności i wiedzy. Jego sposób

bycia stwarza wokół atmosferę spokoju i zyciowości.

Zetneliśmy się na początku stanu wojennego. Wspólnie robiliśmy różne rzeczy. Skonczyło się to odsiadką jego, potem moja i innych. Działaliśmy także wspólnie w Duszpasterstwie Ludzi Pracy przy organizowaniu pielgrzymek, dni skupienia, przygotowywaniu programu wykładów.

Marian jest aktualnie naszym ekspertem w zakresie przygotowywania i deksacji plac. Opiniował - od strony ekonomicznej - projekt statutu spółki akcyjnej, w jaką ma zostać przekształcona "Diora". Pomaga też przy określaniu kierunków działania w zakresie plac w bielańskim "Bielbawie".

Nigdy nie szczędził swojego czasu, samochodu, mieszkania, a także i pieniędzy dla działalności społecznej.

Powszechnie jest już znana działalność Mariana Kowala w zarządzie dzierzoniowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, która doprowadziła do znacznego obniżenia czynszów - mniej natomiast jest znana jego cenna obecność w środowisku drobnych zakładów rzemieślniczych, małych przedsiębiorstw i spółek.

WŁADYSŁAW FRASYNIUK o MIECZYŚLAWIE TARNOWSKIM

Mietka Tarnowskiego poznałem w 1981 roku. Był on jednym z wybijających się działaczy w walbrzyskiej "Solidarności". Należał do tych, którzy byli zarówno konsekwentni, jak i bardzo rozsądni we wszystkim co robili i

mówili. Po 13 grudnia Mietek udowodnił, że jest działaczem wybitnym. Będąc na Zachodzie (wyjechał tam z oficjalną delegacją związkową) załatwił bardzo wymierną pomoc dla "Solidarności". A gdy się wypowiadał publicznie o tym, co się

stało w Polsce po 13 grudnia, robił to chyba najrozsadniej ze wszystkich. Po kilkunastu miesiącach zorientował się, że w zasadzie to co było tam do zrobienia zostało zrobione i wrócił do kraju. Pamiętam, że były takie miesiące, kiedy był jednym z bardzo nielicznych, którzy usiłowali zmienić sytuację powszechnej apatii i zniechęcenia, choć sam w tym czasie był bardzo poważnie chory.

Sądzę, że jeśli Mietek Tarnowski uzyska mandat senatora, to swoja konsekwencja i rozsądkiem gwarantuje nam, że program "Solidarności" i sprawy ludzi pracy będą obecne na forum Parlamentu.

NA POŁMETKU

c.d. ze str.3

jeeden z jego uczestników - jak się okazało - emerytowany milicjant po serii dość banalnych zaczepek zapytał wreszcie Lityńskiego, skąd przychodzi, spotkał się z błyskotliwą ripostą: -Na pytania ludzi z pańskiego resortu odpowiadałem: odmawiam zeznan! Ale panu odpowiem, kim jestem i skąd przychodzi ... Wierzcie mi radość na sali była ogromna.

W wystąpieniach poszczególnych kandydatów daje się też zauważyć pewien leitmotiv. Prof. Bojarski chętnie deklaruje się jako przeciwnik energetyki jądrowej ... Tarnowski chętnie mówi o potrzebie demokratycznie wybranych samorządów lokalnych ... Tomkiewicz nawołuje do telefonizacji wsi, zarazem zwraca uwagę, że rolnicy indywidualni jako prywatni przedsiębiorcy są najlepiej przygotowani do wolnego rynku, konkurencji i w ogóle reformy gospodarczej ... I wreszcie Lityński z żelazną logiką dowodzi, że program "Solidarności" nie ma żadnej sensownej alternatywy, trzeba więc iść do urny wyborczej i

głosować na jej kandydatów...

Kilka uwag o wyborcach. Zaczne od frekwencji. Pomnie wietlotysieczne zgromadzenia w Swidnicy i Walbrzychu, bo o tym juz pisalismy. W Bystrzycy bylo okolo 250 osob, tyle samo w Boguszowie-Gorcach, w Bardzie sala byla niemal calkowicie wypelniona, w Kudowie zas - by uzyć latwej, ale plastycznej metafory - pekala w szwach, w Strzegomiu wiec przedwyborczy zgromadzil poltora, moze nawet dwa tys. widzow, w Niemczy czesc wyborcow musiala kontentowac sie miejscami stojacymi

Przewazaja ludzie dojrzali, przychodza ufni, ale tez zatroskani o swoja przyszlosc i pelni niepokoj o losy kraju, wierza w dobre intencje "Solidarnosci", ale rownoczesnie zadaja sobie pytanie, czy bedzie miala dosc sily, aby wplywac na polityke rządu i postawe sejmowej wiecejnosci, ale zgadzaja sie, ze bez opozycji byloby jeszcze gorzej, zas zobowiazaniem, ze "Solidarnosc" uczyni wszystko, aby nastepne wybory, za cztery lata, byly juz w pelni demokratyczne, przyjmaja z prawdziwym entuzjazmem.

Atmosfera tych spotkan byla powazna ale i zartobliwa, niekiedy wzruszajaca, a nawet wzniosla. Kiedy na strzegomskim Rynku poeta Marian Jachimowicz czytala swoja "Elegie katynska", a Maja Komorowska recytowala jeden z wierszy ks. Twardowskiego, widzialem w ludzkich oczach lzy.

Niekiedy, zwlaszcza podczas spotkan na wolnym powietrzu, zdarzaja sie natretni pijackowie, ale i oni daja sie oblatkawic i wyprowadzic poza ten niezwykly krąg ludzi dobrej woli. Jeden z takich podpitych nieszczesnikow, rowniez w Strzegomiu, zmitygowawszy sie krzyczal: - Przepraszam Panowie, Panowie przepraszam!

Spotkania te pozwalaja sobie wyrobic poglad na stan społecznej swiadomosci. Ludzie chcieliby miec solidny pieniadz, pelne polki, sprawną komunikacje, porzadne lecznictwo no i poczucie bezpieczenstwa, nie tylko zreszta socjalnego - po prostu chca zyc w normalnym, dobrze zorganizowanym kraju. Nie chca natomiast obcych wojsk, inflacji, nomenklatury, nepotyzmu, ciaglych obietnic i powtarzajacych sie krzysow. Chca w pelni niepodleglej Polski i suwerennego rządu, z którym mogliby sie identyfikowac. Jesli przychodza do "Solidarnosci", to tylko dlatego, ze w jej programie widza szanse dla siebie i dla kraju. I wlasnie nadzieja, ze uda sie tę szanse wykorzystac, laczy kandydatow "Solidarnosci" i ich elektorow.

J-ha

POJEDYNEK W ŚWIDNICY

W środę - 24 maja - w sali swidnickiego teatru prof. Włodzimirz Bojarski stoczył pojedynek z tzw. niezależnym kandydatem, panem Zbigniewem Zasadnym. Prof. W. Bojarski w swoim programie kładł nacisk na sprawy generalne, na rozwiązania systemowe, bo od nich przecież zależy także funkcjonowanie instytucji lokalnych.

Pan inż. Z. Zasadny, wprost

przeciwie, znakomicie wszedł w rolę zatroskanego wojta i eksponował przede wszystkim problemy lokalne, no właśnie na poziomie gminy. Zarzucił też "Solidarności", że przywozi swoich kandydatów w teczkę.

Nie w teczkę - dobrotliwie tłumaczył prof. Bojarski - przyjechałem bowiem na zaproszenie Komitetu Obywatelskiego woj. wałbrzyskiego, a kandydatów swoją poddaje przecież pod rozagę i głosowanie wyborców. O moim ewentualnym miejscu w Senacie nie będzie decydował żaden działacz, lecz obywatele województwa wałbrzyskiego.

Istotnie, "przywozenie w teczkę" znaczy coś zupełnie innego, o czym pan Zbigniew Zasadny, były działacz ZSMP, powinien wiedzieć najlepiej.

KONFRONTACJA

Koalicyjno-rządowe środki masowego przekazu coraz częściej narzekają, iż "Solidarność" - wbrew porozumieniom "okrągłego stołu" - prowadzi kampanie wyborczą napastliwą, agresywną i w ogóle w duchu konfrontacji. Pomijam już fakt, że sam proces wyborczy z natury rzeczy musi być konfrontacyjny, prowadzi bowiem do zderzenia się różnych programów i odmiennych filozofii rządzenia, to przecież tak naprawdę styl bezwzględnej rywalizacji narzuca strona koalicyjno - rządowa, to przecież jej adherenci zorganizowali bezprzykładną nagonkę na Andrzeja Łapickiego, ogłaszając na tę dość poziołej próby rozgrywkę popolite ruszenie prasy, radia i telewizji. To przecież Kazimierz Koźniowski w felietonie "Paliampoty" ("Trybuna Ludu" z 18 maja) usiłuje podgrzeć moralny autorytet Andrzeja Wajdy i Edmunda Osmańczyka.

Nie przypadkiem prasa rządowa rozpetala dyskusję na temat projektu sejmowej ustawy o aborcji właśnie teraz, w okresie kampanii wyborczej. Wiadomo, że w "Solidarności" istnieje dość silny nurt chrześcijański czy zgola katolicki. Ktoś liczy na to, że poglądy jego przedstawicieli na kwestie przerywania ciąży mogą zantagonizować z naszym Ruchem część przychylnych mu dotąd wyborców i skierować ich uwagę z dziedziny na przykład etyki politycznej na drażliwe problemy moralności indywidualnej. Ot, taka próba wywołania dyskusji zastępczej. Jej aranzjerzy pomylili się - żaden z naszych kandydatów nie będzie optować za wzięciem dla kobiet.

Albo sprawa tzw. czasu antenowego. Jest na pozór ściśle limitowane wedle ilości miejsc w przyszłym parlamencie. W istocie limit ten obowiązuje wyłącznie "Solidarność", podczas gdy kandydaci rządowi mają tego czasu pod dostatkiem. Prowadzi się na przykład rozmowę na temat ochrony środowiska, a potem okazuje się, że ten sympatyczny rozmowca to całkiem przypadkowo także kandydat na posła.

Ten i ów koalicyjny publicysta gorszy się, że niektórych kandydatów przywozimy "w teczkach" aż z Warszawy. Coż jednak zrobić, jeśli np. prof. Włodzimirz Bojarski wie znacznie więcej na temat ekologicznych, ekonomicznych, energetycznych i społecznych aspektów górnictwa niż jakikolwiek ekspert lokalny. Z podobnych względów wolimy Jana Litynskiego z Warszawy niż Jana Kowalskiego z Dzierżonowa lub Ziębic. Nie, nie mamy ochoty odciąć się od potencjału intelektualnego Warszawy, Wrocławia czy Krakowa. Cieszymy się dobrym zdrowiem i nie w głowie nam samobójstwo.

Podobnych obiekcji nie wywołuje u tych samych publicystów tzw. krajowa lista kandydatów. Przy okazji przypomnę, że skądinąd sympatyczny i inteligentny minister Aleksander Kwasniewski też startuje do wyborów bodaj w Słupsku a nie np. w Warszawie, gdzie mieszka i - jak sądzę - jest zameldowany. Przypomina się przypowieść o kłodzie w oku...

Zarzuca się nam też, że nawołujemy naszych zwolenników, aby na listach wyborczych ryczałtem skreślali wszystkich z wyjątkiem kandydatów Komitetu Obywatelskiego "Solidarność". Tak, to prawda, tu i ówdzie agituje się za podobnym rozwiązaniem. Ale to nie my byliśmy zwolennikami zacieranania na listach wyborczych tożsamości ideowej kandydatów. To nie my wymyśliłiśmy tak mało przejrzystą, wręcz metną technikę głosowania, która budzi w nas obawy, że zwolennicy "Solidarności" w zamęcie rozmaitych list, nazwisk i kolorów skreślą swoich kandydatów. Nie my wreszcie stosowaliśmy naciski przy zbieraniu podpisów na poszczególnych kandydatów.

Nam natomiast zdziera się afisze, podrzuca rozmaite prowokacyjne fałszyki, kolportuje częstochowskie rymowanki pełne niezbyt wybrednych insynuacji.

Kto więc prze do konfrontacji?

Jarosław Haak

NASI KANDY- DACI WŚRÓD WYBORCÓW W BIELAWIE

Na mecie "Textilcrossu 89" kandydaci na posłów: Marian Kowal i Jan Litynski oraz kandydat na senatora - Włodzimirz Bojarski wręczali nagrody zwycięzcom biegu na poszczególnych dystansach oraz rozdawali autografy. Impreza, zorganizowana przez Zakładowy Ośrodek Sportu i Rekreacji "Bielbawu", odbywała się w sobotnie przedpołudnie 20 maja br. nad zalewem w Bielawie. Kandydatów przywieziono na miejsce a następnie odwieziono do centrum miasta zabytkową konną pompą strażacką, ozdobioną transparentami i flagami "Solidarności" (patrz zdjęcie na str. 1). Pompę poprowadził radiofonizowany samochód informujący mieszkańców Bielawy o kandydatach oraz towarzyszącym im znakomitym aktorze Kazimierzu Kaczorze z Warszawy.

W ŻAROWIE

Niedzielne (21 maja) zebranie przedwyborcze w Żarowie koło Swidnicy miało wyjątkowo uroczysty charakter. Na placu przed kościołem zebrało się około 1000 przyjaźniół "Solidarności", co jest znakomitym rezultatem jak na to niewielkie, choć wybitnie uprzemysłowione miasteczko. Spotkanie, poprzedzone odśpiewaniem hymnu "Boże coś Polskę", prowadził znakomity aktor Kazimierz Kaczor, który dokonał prezentacji głównych bohaterów dnia. Następnie kandydaci na posłów - Marian Kowal, Jan Litynski i Stanisław Tomkiewicz - oraz kandydaci do Senatu - prof. Włodzimirz Bojarski i Mieczysław Tarnowski - przedstawili siebie i swój program, po czym odpowiadali na pytania. Dotyczyły one zarówno spraw lokalnych, np. zanieczyszczenia środowiska przez Żarowskie Zakłady Chemiczne, jak i ogólniejszych w rodzaju: "Dlaczego "Solidarność" nie wysuwa swojego kandydata na prezydenta?". Albo: "Czy ostatnio organizowane strajki nie są przypadkiem próbą odegrania się OPZZ za porażkę przy okrągłym stole?". Pytano też, dlaczego Jerzy Urban został akuratnie teraz szefem radia i telewizji, na co Kazimierz Kaczor odpowiedział, że jest to właściwy człowiek we właściwym czasie na właściwym miejscu. Wystarczyło to zebraniem za komentarz.

Wiec miał przebieg tyleż uroczysty, co spontaniczny. Przygrywała orkiestra Żarowskich Zakładów Chemicznych, zebrani zaś raz po raz wznosili ręce w znak zwycięstwa i skandowali "Solidarność"... Solidarność tę - dzięki plakatowi i transparentom - można było zresztą widzieć w każdym zakątku miasta.

Wiec zakończył się odśpiewaniem hymnu narodowego.

WYWIAD Z M. SOŚNICKIM

c.d. ze str. 1

Komitetu. Postanowiono, że jedno miejsce do Senatu i Sejmu będzie przeznaczane dla osób proponowanych przez Wałęsę. Janek Lityński od 80 roku pomagał tworzyć struktury "Solidarnościowe" w województwie i ten związek trwał przez te wszystkie lata. Profesor Włodzimierz Bojarski to idealny dla nas kandydat. Ekologia i górnictwo są najważniejszymi problemami w województwie.

- Pełnić swoją funkcję przewodniczącego Komitetu Obywatelskiego "S" jednocześnie kierując kampanią wyborczą. Widac Cię w biurze od rana do nocy. Jak oceniasz stan naszego "Solidarnościowego" przygotowania?

- W województwie wałbrzyskim mieszka ponad 530 tysięcy osób uprawnionych do głosowania. Zebraliśmy ponad 80 tys. podpisów na senatorów i ponad 40 tys. na posłów. Około 1500 naszych przedstawicieli zostało członkami komisji obwodowych. Mamy ponad tysiąc meżów zaufania. Chcemy dotrzeć z informacją o naszych kandydatach do każdego mieszkańca. Nasi kandydaci będą do trzeciego czerwca w każdym miasteczku. Maja też spotkania na wsiach. Kieruje kilkuosobowym sztabem. Koszta to ludzie pracujący społecznie. Zdaje sobie sprawę, że wszyscy padamy ze zmęczenia. Tymczasem po tym biegu marańskim chce jeszcze namówić na finisz. Chodzi o uruchomienie punktów informacyjnych w dniu wyborów. Mimo licznych ulotek, zdaje sobie sprawę, że technika głosowania jest dla wielu osób, zwłaszcza starszych, bardzo skomplikowana. Jeżeli przed każdą komisją obwodową znajdą się nasi

ludzie, którzy wszystkim chętnym wyjaśnią w jaki sposób głosuje się na kandydatów "Solidarności" - wtedy możemy być spokojni o wynik wyborów.

- Czy gdybyś miał zacząć od początku to zmienilibys coś w strategii i taktyce walki wyborczej?

- Ten, kto chciałby namówić mnie na ponowne podjęcie kampanii musiałby zaferować dobrym klejem. Nie ruszylibym się z domu nie mając pewności, że dysponuje klejowym porpetum-mobile dającym pewność, że nikt nie zdejdzie przez nas powieszzonego plakatu. Uprzedziłbym też o mających pojawić się fałszywych ulotkach i o tym aby ludzie poszli wcześniej spać i nie czekali nadaremnie na naszą audycje telewizyjną.

A tak na poważnie, to widoczne są dwie strategie. Czerwoni chcą za wszelką cenę zdyskredytować "drużynę" Lecha, my natomiast chcemy wziąć odwet za te lata ponieważ mówiąc głośno, że będziemy skreślali partyjnych.

Wałęsa, Bujak mówili o tym, że będą głosowali na niektóre osoby z listy krajowej. I ja myślę, że byłoby dobrze, żeby ludzie, którzy ze strony rządowej doprowadzili do porozumienia znaleźli się w Sejmie. Chciałbym też, żeby osoby, które się jeszcze nie zdecydowały na kogo oddać głos uwiszczyły, że opozycja jest niezbędna dla normalnego funkcjonowania kraju, Sejmu i Senatu.

- Wyramy?

- Jestem zdecydowanym optymistą.

- Co chcesz zrobić po wyborach?

- Kilka dni temu dostaliśmy pozwolenie z cenzury na wznowienie wydawania naszego tygodnika "Niezależne Słowo". Format A-3, objętość do 16 stron, nakład do 100 tys. Przed nami boje o papier, o możliwie szybkie uruchomienie pisma. Mogę powiedzieć tylko jedno, będzie to jeden z najlepszych tygodników w kraju.

- Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał: Stanisław Huskowski

Niezależne pieniądze i POŻAR

Myślę, że na parę słów zasługują także kandydaci "z naprzeciwka" - nie chce pisać "partyjni" ponieważ to zapewne ich zdaniem użma, nie przyznają się do tego na swoich afiszach, ulotkach, sztrafjach itp. Otóż są to ludzie bardzo - okazuje się - majetni. Kto wie, czy nie u nich należy szukać recepty na spłatę polskiego długu. Przecież koszt kampanii reklamowej jest ogromny. Z trudem może podolac temu nasz związek, rozprawadzając cegielki, mając miliony sympatyków. Skąd jednak czerpie fundusze "niezależni"? Pan Ryszard Najsznerski zafundował sobie wielokolorowy offset z własną podobizną - toż to lekko milion!!! Widac ma, widac dał to samo pan Eugeniusz Cz. Nowak - też offsetowa podobizna, poza tym wielokilometrowe wyjazdy nysa zakładowa "Diory" - przecież trzeba chyba pokrywać paliwo, amortyzację samochodu, płacić kierowcy za -

ładz co ładz - prywatne w koncu wycieczki. Pan general pożarnictwa Andrzej Stefanowski okleił całą Świdnicę - dosłownie prawie każdy dom - swoimi ulotkami. Wyobraźmy sobie, iż na miejscu każdej ulotki wisi pięćdziesięciozłotówka - i policzmy. Portret pana generała nie wisi tylko na murze swidnickiej Straży Pożarnej - general dba o swoich - mur jest świeżo malowany! A afisze - mniejsze i większe - pani M. Korenkiewicz? Poszły na to napewno wieloletnie oszczędności!

I jeszcze na wesoło. Afiszom generała Stefanowskiego towarzyszą ostatnio wielkie plakaty z napisem "Uwaga! Pożar!" - może mają rację?

A gdzie są plakaty wyborcze przodującej siły narodu? Awangardy klasy robotniczej, której program to przecież pomost wprost w XXI wiek?

SPROSTOWANIE

W Komunikacie K. O. "S" z 12 maja w artykule p.t. "W Zabkovicach i Nowej Rudzie" podaliśmy błędnie nazwisko przewodniczącego noworudzkiego Komitetu. Przewodniczącym K.O. "S" w Nowej Rudzie jest p. Stanisław Łukasik, a p. Edward Bielawski jest szefem K.O. "S" w Głuszycy. Przepraszamy.

NASI KANDY- DACI WŚRÓD WYBORCÓW ... NA PODZAMCZU

W niedzielę - 21 maja - nasi kandydaci spotkali się z mieszkańcami dzielnicy Podzamcze w Wałbrzychu. Zgromadziło się półtora, może nawet dwa tysiące wyborców. M. Tarnowski przekonywał słuchaczy, że głosując na niego, będą głosowali nie tylko na "Solidarność", ale również na samych siebie, na swoją własną suwerenność i niepodległość. Prof. W. Bojarski położył nacisk na rekonstrukcję gospodarki, ekologię i ochronę rodziny. S. Tomkiewicz zwrócił uwagę, że rolnik, który w zasadzie raz do roku sprzedaje plon swojej całorocznej pracy, jest całkowicie bezbronny wobec inflacji.

Wyborcy natomiast indagowali naszych kandydatów m.in. o reformę gospodarczą i sposoby zahamowania inflacji, o przyszłość PZPR w zakładach pracy i perspektywy wycofania wojsk radzieckich z Polski. Także o budżet MON i MSW i stosunek do idei szkół prywatnych, o reformę prawa karnego i stosunek do projektu ustawy o przerywaniu ciąży. Z odpowiedzi wyborcy byli najwidoczniej zadowoleni, skoro nagradzali je rzesistymi brawami, mimo że nie były sformułowane "pod publiczkę", przeciwnie, realistycznie oceniali najbliższą przyszłość kraju.

UWAGA: FAŁSZYWKI

W nocy z 19 na 20 maja, na terenie całego województwa wałbrzyskiego zostały rozklejone i rozrzucone ulotki szkalujące kandydatów na posłów i senatorów K. O. "Solidarność". Niektóre z nich posiadają nagłówek: BIULETYN INFORMACYJNY K. O. "SOLIDARNOSC" WAŁBRZYCH. Wszystkie one są FAŁSZYWE. Zawierają kłamstwa i oszczerstwa mające rzucić cień na kandydatów "Solidarności".

W sprawie tej przewodniczący wałbrzyskiego K. O. "Solidarność" Mirosław Sosnicki wystosował pisma do Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Wałbrzychu i do ministra Czesława Kiszcza. Zada wykrycia sprawców i rozpoczęcia śledztwa. Wobec informacji, że kolportażem zajmowali się milicjanci pyta min. Kiszcza: "Chcemy wiedzieć Panie Ministrze, czy to już kres z takim trudem osiągniętego porozumienia społecznego?"

Minister przysłał do Wałbrzycha pułkownika. Pułkownik bada sprawę, a prokurator wszczął śledztwo. Chcemy wierzyć, że nie bezowocnie.

wyd. Komitet Wyborczy
CENTRUM DEMOKRATYCZNE